

[Lannung.]

at tage deres standpunkt. Dette spørgsmål kunne vi måske drøfte nærmere ved lejlighed.

Der var i en periode tilløb til mindre heldige russiske udtalelser, som vi måtte føle bundede vel meget i, hvad man kaldte sputnik-diplomati. De var lige så lidt værd som de udtalelser, der i forrige omgang fra vestlig side faldt om, at det først og fremmest var Atlantpagten, der havde tvunget russerne ind på forhandlingsvejen. De sidste faldt, barokt nok, på et tidspunkt, da russerne vel allerede havde interkontinentale raketter og sputniker inden for rækkevidde — om jeg så må sige. I begge tilfælde, da som nu, er det formentlig først som sidst brintbombens eksistens og alt, hvad dertil hører, der som en ildskrift på væggen maner begge parter til at søge forhandlingens vej.

Vi deler det håb, at Bulganins breve og Eisenhowers svar, sammenholdt med hans budskab til kongressen, og hvad der i øvrigt er passeret siden da, trods alle vanskeligheder skulle kunne tjene som udgangspunkt for forhandlinger, der kan føre til et frugtbart resultat. Vi ser meget gerne, at de nye forhandlinger tages op i den nye nedrustningskommission eller inden for FN's rammer i øvrigt, og vi værdsætter Dag Hammarskjölds initiativ i så henseende, men vi er selvfølgelig enige i, at det først og fremmest gælder om, at konkrete forhandlinger kommer i stand, og vi er i givet fald absolut positivt indstillet over for afholdelse af en konference på højeste plan.

Det er indlysende, at der er brug for en rimelig forberedelse af forhandlingerne, men på hvad måde det skal ske, kan efter vor opfattelse ikke være afgørende. Sandsynligvis kan det bedst gøres gennem de sædvanlige diplomatiske kanaler. Tanken om at kræve, at en udenrigsministerkonference skal tage sig af forberedelsen, synes ikke alt for velovervejet og realistisk. Thi hvem bliver hovedpersonerne på denne udenrigs-

ministerkonference? John Foster Dulles og Andrej Gromyko. Man behøver ikke engang at have mange års kendskab til de to hver især udmærkede herrer for at vide, at det er et ikke særlig lykkeligt valg, hvis man vil sætte dem til at skabe en vis præliminær enighed før konferencen. Selv om man kunne lukke de to herrer inde bag tilmurede døre som ved et pavevalg, pavekonklave, for at de kunne forliges, frygter jeg, at man ville komme til at vente forgæves på, at den noksom bekendte røg ikke længere kom op af skorstenen, fordi enighed nu var opnået.

Hvis man skal bedømme, om russernes ønske om forhandling og afspænding er ærligt ment, er der flere momenter, der kan tages i betragtning. Det er vel ingenlunde af kærlighed til vesten, men vel fordi man — foruden at være realister nok til at se det selvmorderiske alternativ, der ellers tegner sig forude — mener, at man kan vinde mere ved at ofre sine kræfter på det økonomiske og det økonomisk-politiske felt fremfor det militære. Man tror på sin egen overlegenhed på dette område, ideologisk og produktionsmæssigt, men man har brug for alle kræfter og ressourcer for at kunne præstere, hvad man gerne vil og anser for meget påkrævet, i ydelser m. v. i forhold til Kina og en række andre lande i Asien og Afrika.

Russerne er for så vidt ved at udvide kappestriden fra det militære til også det økonomiske og politiske felt — et forhold, som der også blev stærkt peget på i NATOs 3 vismænds beretning for nogen tid tilbage. En økonomisk offensiv fra Sovjets side stiller os over for mægtige problemer. Det amerikanske State Departments oversigt bragte for 3 uger siden den temmelig sensationelle oplysning, at russerne i de sidste 2½ år havde tildelt 1½ milliard dollars i økonomisk hjælp til 10 neutrale nationer, i hovedsagen i Asien og Afrika, og sendt over 2 000 teknikere til disse områder i de sidste 6 måneder. USA's økonomiske hjælp til de samme lande i en lignende periode beløb sig til ca. 900 mill. dollars — altså 900 millioner